

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

Цена за Србију :

НА ГОДИНУ 6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 дин.
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ 9 дин.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Преплату ваља слаћи упућеном на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.
Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ЗАПИСНИЈУ

редовног састанка одбора општ. београд. 5 нов. 1887 год.
(по стенографским белешкама).

Били : *председник*, општ. г. Ж. Карабиберовић, члан суда Јанаћ М. Јанковић, одборници и заменици : г. г. К. Петровић, В. Дучић, Ст. Добривојевић, Д. Ђ. Миловановић, Јов. Дилбер, Дим. Наумовић, Ферд. Розелт, Сам. Пијаде, К. Црногорац, Др. М. Т. Леко и Св. Јанковић.

Г. председник. Молим вас господо, има нас довољан број, да можемо радити. Изволите чути протокол одлука последњег састанка.

Г. секретар (прочита).

Г. председник. Има ли ко, да што примети.
(Нема).

Г. председник. Допустите пре дневног реда да саопштим :

Г. Станојевић поднео је, према одборској начелној одлуци, на увиђај план, по коме мисли подићи илиду. Молим да изаберете ког стручњака да исти проучи и реферирше.

Г. Ваца Дучић. Нека се састави комисија од 2. одборника и једног инжењера.

Г. председник. Да замолимо г. Илића и одборника г. Розелта, да они учине оцену са једним од општинских инжењера. („Врло добро.“)

Г. председник. Ви сте у прошлој седници усвојили предлог, који сам вам учинио и решили да функцијски плац не дајемо под закуп, но да на њ' награђимо до 12 барака на ове да издајемо под кирију. На то сте вотирали до 4170. динара. Но, као што сам онда изјавио зебњу да бараке неће бити подесне за становање зими, — на томе сам се задржао и после седнице, и дошао до уверења, да ће по општ. интересе боље бити да место даншчара подигнемо дућане од бондрука. Тако би добили зграду која би истина коштала до 7500 дин. али би била постројанија и сваки би дућан доносио много већу кирију. Рачун, који сам правио са инжењером показао ми је да ће мо на овај начин доћи до много знатнијег прихода.

Усвојите ли ово, онда би грађење предузели с' пролећа, па од маја да већ-могнемо давати под закуп.

Закупцу парцеле бр. 3. тога плаца, у овоме случају

могли би учинити по његовој молби за опростај кирије, да га до подизања зграде пустимо да не плаћа за употребу плаца ништа, а кад награђимо дућане као што сте усвојили прошле седнице, понуди ћемо га да води надзор над зградом па или добије дућан и стан по спуштеној цену или и бадава, како оценимо.

Усвајате ли да овако поступимо („усвајамо.“)

Г. Коста Петровић. Ја бих имао само то да додам, да се предвиди у овогодишњем буџету дотична партија са 7.500 дин. више због ове потребе. („Врло добро.“)

Г. председник. Ужом лицитацијом цубочног права између Панђеле и Николице успели смо добити 2900 д. више од лањске цифре, дакле ове године добијамо 24.000·10. дин. („Врло добро“ „честитамо“ „хвала.“)

Г. председник. Одбор је раније решио да се у неколиким врачарским улицама откопа у нужној мери и средина, према спуштеном нивоу у нових тротоара. Како је војна власт искала то за Сарајевску улицу, управна седница суда одлучила је да се распише лицитација и то тако, да се један део носи између касарна, где треба подићи улицу, а други код новог кантара, у бари венецији. На лицитацији је изашла цена од кубнога метара за оно прво 0·68 дин. а за друго 1·08 дин. Но после лицитације добио сам понуду осам пара јефтинију.

Међутим г. Розелт, као члан комисије која је надгледала радове у врачарским улицама, скренуо ми је пажњу да је нужно у сеничкој и орловићској улици откопати средину са 927. м³, те сам истог понуђача звао и склонио га да у овој мери откопа и средину ових двеју улица по 0·55 дин. од куб. метра с' допуштењем да земљу односи гди хоће.

Одобравате ли ово? („Одобравамо.“)

Г. Димитрије Миловановић. Кад је реч о тим улицама, онда би ја предложио да се она улица код крагујевачког друма спусти у дужини 5 до 6 м. и уравни с друмом, јер је овако немогуће проћи колима онуда.

Г. председник. Господин Министар грађевина наредио је, да се та улица не дира, док се нивелација крагујевачког друма не изврши. Али, ја мислим, да би могли једно пет до шест м. уравнити и кадрмисати.

Г. Марко Леко. Требало би свршити нивелисање и у оној код „Цветног трга.“ Тамо је средина спуштена а тротоари читав метар стоје више. Страшноје и проћи онуда.

Г. председник. Лицитација је држана, али се чека одобрење нивелационог плана. Ја вам за сада немогу ништа друго одговорити до то, да ће се нивелација извршити с' пролећа.

Г. Ј. Дилбер. Ако потраје Чађевићева болест подуже, шта ћемо онда?

Г. председник. Ако то буде, те се покаже потребна замена, ја ћу вам реферисати.

Г. председник. Познато вам је, да имамо једног концесионара, који испражњује нужнике а за то право не плаћа ништа.

Због појављених неуредности, постављено је правобраниоцу питање: шта се према стању ствари има да чини. Правобранилац је поднео реферат и у њему дао мишљење да се уговор може раскинути. Међу тим ја вам ово питање износим и тога ради на дневни ред, што имамо понуду да нам се за то право плаћа годишње 5.000. дин. докле данас не добијемо ништа.

Сад би требало прочитати извештај правозаступников, да видимо може ли се уговор са концесионаром раскинути.

Концесионар је долазио к' мени ради те ствари, а ја сам му одговорио: да не треба, да му буде криво, што општина гледа, да увећа своје приходе. А ако он хоће да опет остане и даље концесионар нека дође на лицитацију.

Молим вас чујте извештај г. правозаступника а пре тога да поменем да имамо од данашњег концесионара једну потврђену изјаву његовога пристанка да уговор раскинемо без суда ако се понове неуредности, по којима је последњи реферат, што ће те га сада чути, и потекао.

Г. Ст. Добривојевић. Никако не може ићи у прилог концесионару, што машине немогу радити у нашим нужницима. Кад не може, да ради с тим машинама онда општ. треба, да да то право под аренду ономе, који ће јој за то плаћати. Он каже: да је једну махину набавио а другу не може. Ето, људи достављају, да неће да долази, да ради; како је наплаћивао против таксе па чак узимао и неке марке. То су све иступи против уговора. Ја мислим, да се уговор може раскинути. У првome реду стоји општински интерес.

Г. Коста Црногорац. Он вели: да није имао добра транспортна средства. Заиста је тако. Општина би требала, да се стара о путовима. Ја сам видео, где се он задржи по 4—5 сати извлачећи кола из онога кала и глиба. Онај би пут од краљеве штале до кара-бурме ваљало поправити не само због њега, но и због нас, а и сељака, који онуда пролазе.

С новим машинама није му могуће радити, јер се закачи по какав шешир, јорган итд., па он може вући и 10. дана па опет да не извуче ништа. Ја би предложио, да се састави једна комисија, која би направила предрачун за оправку онога пута, не само због њега но и због нас, било, да он ради с' новим справама како је почео или са старим.

Г. председник. Овде је питање, да ли, да се раскине уговор или не? а то је други предмет о друму о коме ће другом приликом бити разговора. Но ја вам благодарим што сте ме поменули.

Истина оправка тог друма још докле сам пређе био председник долазила је више пута на ред, међу тим видим да је она најжалост и после мене до данас остала не-свршнена; те ћу се трудити да постигнем могућност да тај пут идуће рачунске године направимо.

Г. К. Црногорац. Ја сам узео то главно тежиште за раскинуће уговора што он износи да има сметње у раду због тога што нема пута, и налазим да је то узрок, што не може да ради са својим новим справама.

Г. председник. Али то не може бити узрок што он наплаћује више таксе, што не долази на позиве грађана, што стоје против њега толике жалбе грађана због неуредности. Кад све то стоји, и кад нам свакојачко стоји пред очима један приход за општину од овога рада, а имамо толико његових кривица онда нам је добро дошло што можемо с њим да раскинемо уговор. То је главна ствар. Што се тиче пута, нема сумње да га треба оправити, јер нам је тај пут потребан — но то је ствар засебна. Наш правозаступник на основу акта о овој ствари, каже да ми немамо никакве обвезе да му морамо начинити пут којим ће износити нечистоћу из вароши. —

Г. Д. Наумовић. Има ли по уговору концесионар право да наплаћује таксу на псе и ставља им литаре (?) (Нема).

Г. председник. Доћи ћемо и на то питање. Ја сам то поделио. Ово је једна санитетска мера — и оно је санитетска мера, али другог рода. По право задржаће општина у своје руке, оделито са дужношћу за утамањивање мангун паса — чега ради и увешћемо литарину.

Г. С. Добривојевић. Ја сам хтео то исто да кажем што је г. председник већ казао, на име: да је овде сада главно питање то да ли стоје они узроци за раскинуће који су рефератом од општинског правозаступника изнесени, или не постоје; и, да ли треба веровати оним лицима, која се жале да концесионар не ради по уговору, или не треба веровати. Ја мислим да зајста стоје сви ти узроци, и кад стоје ти узроци, кад стоје жалбе против концесионара да није долазио кад је зват да је наплаћивао веће таксе, да није радио са машином као што се обвезао — онда треба без даљег разговора да му се одузме концесија, да се раскине уговор. Нарочито и са овога гледишта треба да се са њим раскине: општина кад је уступила њему то право као концесионару она је то учинила једино за то што је хтела да он ради са модерним справама; но пошто се доказало и самим признањем концесионара, да он с тим модерним справама не врши посао, а сем тога, доказује се да се са тим справама и не може код нас још да врши такав посао, или бар он то није у стању да врши, — онда то је узрок главни за одказ концесије па да се овај посао уступи онима који су и пре концесије радили са простим справама и за то плаћали општини аренду. Иначе био би грех, и на нама би стојала материјална и морална одговорност, да ми оставимо ову концесију па да он ради са простим справама док људи који такође с' таквим справама хоће тај посао да раде, нуде општини 5 и 6 хиљада годишње прихода, а овај концесионар не плаћа општини ни паре. (Вичу: тако је). С тога о овоме не треба да се више говори, но ставите на гласање...

Г. Сам. Пијаде. Нека се прочита његов одговор.

Г. Ст. Добривојевић. То само један тражи. Има ли још ко да тражи да се одговор чита?

Г. председник. Овде је заиста главно то да сам концесионар признаје да ради са старим, обичним справама.

Чим је општина то приметила она је требала с њим да раскине концесију („Тако је.“)

Но ја се у осталом чудим и по коме је закону и основу могао одбор, суд или председништво да изда такву повластицу на неодређен низ година, кад се њоме лишава општина једног замашног прихода. Ево нам нуде пре лицитације 5000, и узмимо да се лицитацијом добије само 6000 динара, то значи право представља капитал од 120.000 динара. Откуд се онда смела општина одређи оваког једног свог иметка и везати уговор на неодређен број година, кад се и за најмању пару издатка и за најмање отуђење имовине општине мора по закону да тражи одобрење збора или надл. власти. Те и по томе основу не може уговор да остане.

Ако ко од госпoде жели да прочитамо одговор концесионаров, ја ћу и то наредити да се учини. (Чује се: не треба.)

Г. Д. Ђ. Миловановић. Стоји то правило да никога неслушачог не треба осудити. Ми овде имамо сада да судимо о овој ствари. С тога би требало да се прочита његов одговор

Г. председник. Лепо немам ништа против тога. Изволте чути одговор концесионаров.

(Секретар прочитао):

Г. председник. Као што сте видели, концесионар удара у жалби и на то што му није пут направљен. Ја мислим госпoдо кад се општина није обвезала да начини тај друм, то не треба сад с тога, што друм зајиста није начињен, сваке године да губи општина по неколико хиљада динара, а да остави да се овај посао и даље ради са старим справама без икаквог прихода за општину. Него кад се ради сада са старим справама, да и ми пређемо на старо земљиште па да ту радњу лицитацијом издамо под аренду и ко да више он нека и ради. (Тако је.)

Г. С. Цијаде. За колико је година овом концесионару дато то право. (Чује се: за вечита времена.)

Г. председник. Докле се канали у целој вароши не начине, а како је ово врло еластично питање — могу г. г. имати право, кад кажу: *на вечита времена.*

Г. Д. Ђ. Миловановић. Главни је разлог за раскинуће тај што концесионар не ради са модерном машинским справама. Још би држим, могли да га позовемо да сам о свом трошку оправи пут због кога као што вели не може са модерним справама да ради...

Г. Ст. Добривојевић. Не, не — чим он не ради са тим справама, није извршио уговор — за то да се раскине.

Г. Д. Ђ. Миловановић. Треба имати на уму, да је он потрошио и весан новац за те справе.

Г. Ст. Добривојевић. То се нас не тиче. Он је се наплатио, уступио је то све другоме да ради и да му плаћа.

Г. Ј. Дилбер. Ја би имао да приметим да ми претресамо ову ствар, а сам концесионар лично седи ту. (Чује се: ако, ако.)

Г. председник. Ја држим да то ништа не смета — у осталом, ја га нисам ни приметио овде, но држим да је наш рад јаван, и он је грађанин наш, те мислим да може овде остати. Међутим, ако желите ја ћу га удалити док његову ствар решимо. (Чује се: не треба). Ја сам и мало пре казао да је он за оно време што је радио бесплатно

уједнадио свој трошак за набавку справа, а осим тога, и њему остаје право да лицитира и да се прими обављања те радње и за убудуће.

Г. К. Црногорац. Мени се чини да тамо негде у уговору стоји да се он за три године не може раскинути, (Чује се: нема тога).

Г. Ст. Добривојевић. Нема тога рока; а не приноси ствари ништа то.

Г. председник. Дакле госпoдо, ја вас молим за закључак. Ја предлажем да се раскине уговор ове концесије, а казао сам и зашто: прво што има његових кривица, друго што нема и што не ради са справама машинским као што се обвезао; треће што је општина пре њега имала прихода од ове радње када се она као данас радила простим справама, а и сада се општини нуди 5.000 динара...

Г. К. Црногорац. И четврто: што хоћемо да имамо човека који ће нам тај посао уредно и тачно радити...

Г. председник. Дакле има ли ко да је противан овом раскинућу? (Нема). Усваја ли се раскинуће овог уговора концесије? (Усваја). Дакле госпoдо усвојено је да се раскине овај уговор, Сад ја предлажем да се за уступање ове радње држи лицитација почињући од повуђене суме у 5000 динара годишње, а стим да бурад морају бити омазана каквом смесом да непуштају смрад...

Г. Ст. Добривојевић. Ту треба да се начине услови и да се изнесу при лицитацији.

Г. председник. Дакле усвајате ли тај предлог за лицитацију (Усваја се).

Сад долази питање о стрводерској радњи и о литарима за псе. Што се тога тиче, ја предлажем да и то дајемо под закуп.

Г. Ст. Добривојевић. Што се тиче литара за псе, ја држим да би то могла сама општина да пропише таксу и да тај посао врши,

Г. председник. Онда да оделимо те две ствари, па литаре за псе да задржимо у општинским рукама, а стрводерство да дајемо као и до сада...

Г. Дим. Ђ. Миловановић. Нека се стрводерство споји са ралњом за чишћење нужника и помијара, а о псима да се нарочита правила пропишу.

Г. Ст. Добривојевић. Ја држим да ће за то ваљати да одредимо једну комисију.

Г. председник. Јесте ли мишљења да се те две радње чишћење нужника и стрводерство споје. (Јесмо). — Молим вас треба знати да од чишћења нужника и помијара општина има прихода, а од стрводерства има издатака.

Г. Ст. Добривојевић. Ја мислим да не би било ништа боље него да општина пропише извесну таксу коју ће плаћати они који држе псе.

Г. К. Петровић. Држим да ће најбоље бити да се ономе који узме да чисти нужнике, предамо и овај посао стрводерства; а што се тиче таксе која би се наплаћивала од оних који псе држе, мислим, да никакве таксе до сада није могао наплаћивати нико па ни садањи стрводер, и да ни општина нема по закону на то права, него би требало да га тек прибави

Г. председник. Некада је било доста говора о томе, и било је доста мишљења за ову таксу. Сада мислим да би могли још боље да покренемо ту мисао, са изгледом на

успех те да се наплаћује ова такса на све псе, изузимајући можда само оне које људи држе само у палилули, где имају потребе за њих. (Врло добро). Али докле не би успели добити законодавно овлашћење да држање паса оптеретимо редовном неком годишњом таксом, могли би остати при томе, да стрводеру, који би као и до сада утамањивао пашчад, што се без госа по улицама находе, да њему плаћамо до данашњу таксу; а издавање литара за пашчад, која се редовно чува, да општина узме у своје руке споразумно са полицијом. (Усваја се).

Сад имамо на дневном реду правила за казукарину. Извотле чути извештај комисије. (Секретар прочита)

Г. Б. Д. Миловановић. Ја сам за то да се ова правила усвоје, само да се уз реч казукарина, макар у граду стави реч: „обаларина“ да буде разумљивија ствар. (Чује се: то је друго — усваја се).

Г. Председник. Дакле усвајате ли господо ова правила као што су вам сад прочитана. (Усвајамо).

Г. Председник. Ја сам ставио на дневни ред и приход од „тамиса“ — али још нисам свршио преговоре с људима који се нуде да раде овај посао, јер знате да то теже иде — стога молио би вас, да за сада оставимо ову ствар па кад будем у стању да вам кажем шта нам се нуди за овај приход онда да изнесем на решење. (Прима се тако).

Чујте још тражбе за уверења. Секретар чита:
Одбор

изјављује:

да не познаје: Павла Ђурића лађара, Стевана Обрадовића б. бурекџију, Божу Павловића скитницу, Милана Ј. Ђорђевића књижара, Лазара Јовановића б. дуванџију, Милана Марковића служитеља, Матију Хусара, калфу кројачкст, Тодора Николића кондуктера, Ђорђа Симића раденика, Живку Радосављевић удову, Танасија Нешића таљигаша, Ружицу Јовановић служавку, а да је Дума Јања бакалин доброг владања и доброг имовног стања.

Састанак је трајао до 7¹/₂ часова по подне.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Г. Петар И. Јовановић трговац оvd. поклатио је па сиротињу београдску три стотине динара.

На овако племенитоме дару општина београдска изјављује дароваоцу, у име своје и сиротиње београдске, топлу захвалност.

Од стране општине београдске 10. Новембра 1887 у Београду АБр 1084.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД

Услед састанка Руског и Немачког монарха, наступила је у Европској журналистици интересантна забуна; нарочито, кад узмемо у обзир нову комбинацију здружавања међу силама, и ону, већ у велико развијену економску борбу између Немачке и Русије. — Је ли овај царски састанак од каквог значаја, или је то само један акт учтивости унука према седоме деди, који истрошен годинама и тешким бременом, државног управљања, а уверен кобном истином, да му је син на граници последњих дана, клецајућом ногом силази у „тихо пристаниште вечнога сна,“ то је данас позамашна загонетка за већи део јавне штампе. И за цело, ово питање није без интереса, нарочито, кад погледамо на ону запету ситуацију, која нам истиче од последњег доба неколико отворених питања, међу силама бачених. С једне стране, отворено питање бугарске; с друге, неутрализирање сучког канала, питање од много значајнијег међународног интереса

ТРИ СУСРЕТА

ОД И. С. ТУРГЕНЈЕВА.

ПРЕВЕО

Језта Угричић

Passa que' colli e vieni allegramente,
Non ti curar di tanta compagnia —
Vieni, pensando a me segretamente —
Ch'io l'accompagna per tutta la via *)

I.

Никуда нисам тако често излазио у лов, као у село Глино, око двадесет врсти хода од мога летњиковца. У близини тога села можда су најугоднија места за дивљач у целој нашој околини. Обишавши све кршове и поља, свраћао сам вазда

*) Брда, доле пређи, хитни драги мени,
Тек на љубав мислећ, дому мом се крени —
Ни за шта не брени, само брзо дођи —
И, спојена срца кроз живот ће прођи.

пред вече на суседно, језеро, па онда, весељаку старцу, његовом господару. Од језера до Глина биће две врсте; пут иђаше кроз саме клисуре, и тек на половици изађе се на малени брежуљак. На томе брежуљку беше летњиковцац — празан господарски двор и врт. Ретко кад а да ме ту не затече румено залазеће сунце; и сећам се, да сам готово увек помислио, како овај опустели двор, са затвореним прозорима, веома наличаше слепоме старцу, који је изашао да се мало осунча. Кукавни старац сеђаше ту поред стазе; сунчани зрак је већ давно за њега изгубио своју светлост; али га он бар осећаше на свом старом лицу, на огрејаним образима. Давно, ка да, нико није обитавао у овоме двору; али у маленом крилу живео је изнемогли, ослобођени слуга, висока раста, јакних плећа и сед, оштрих и ладних прта на лицу. Често је седео на клупици под једним прозорцем, малена крила, гледајући замишљено, тужно у даљину, па

него што су га Сализбери, на банкету код Лорда Мера и Флуранс у дому коморе, ма и привидно, схватили; а осим тога и она мрачна силуета Елзаслотариншког баука, која све одређенију физиономију задобија. Нису ли дакле ова питања довољно истакнута као замке око којих се брижљиво обилази. Ако додамо томе и скорашњи успех Русије у Авганском питању, крунисан оцепљењем Бохарског каната од југа и заузећем свију излаза у средиште авганистана, услед чега се Русија знатно приближила ахиловој пети Енглеске, Херату; онда врло лако можемо схватити тежњу берлинског канцелара, да привуче у Берлин северног монарха, макар тај састанак био ради породичне учтивости. — Но ми за то не сматрамо, да је ово кокетирање канцеларово само форма или тек онако у ветар избачен метак, ђефа ради. Биће да је канцелару јако стало за тим, да Русија не стоји одре ених руку међу савезним силама, и ми са убеђењем очекујемо глас, да ће Бизмарк ма шта покушати, да Русију наново привуче својом тежњама, па ма то било и жртвом Аустро-Угарске у питању бугарском.

Петроград, 4 Новембра 1887 год.

Поводом говора на банкету код новог лорда — мера Лондонског, који је, у последње време, држао Маркиз Солзбери, „Новое Время“ спомиње једно интересантно место, које у говору остаде непримећено. Споменувши о Англо-руском споразуму, у питању Авганске границе и о Англо-Франц. споразуму поводом сујецке конвенције казао је, благородни, Маркез:

кад би ме опазио, устао би са оном старинском важношћу, која краси старе слуге из поколења дедова наших. Пуштао сам се с њиме у разговор; но старац не радо говораше; само сам толико сазнао од њега, да је тај летњиковац својина унучке његовог старог господара; удовица је, а има млађу сестру; обе живе по варошима, негде за границом, а двору и не привирују; да жели свој живот што пре докочати, јер „гулиш и гулиш тај пусти хлеб, а тако га давно гулиш, да је већ доста.“ Звали су га Лукијанићем.

Једном се некако дуго задржим у пољу; дивљачи нагрнуло и сувише, а дан не може боље бити — од раног јутра, тих, магловит, управо прожман вечерњом свежином. Био сам залутао далеко, те је не само настало вече, него је и месец већ отскочио, а ноћ, како се то каже, давно *стала* на небо, кад сам стигао до познатог летњиковца. Требало ми је спуштати се низ брдо..... Око мене владаше мртва тишина.....

„У осталом, ја сам дужан приметити, да ни у Авганском питању ни у питању о Суецком каналу и Ново Хебридским островима, не дајем, Бог зна, какве важности условима, које смо примили. По моме мишљењу, код ових питања најважније је што је утрвен сваки неспоразум између Енглеске и Русије, с једне и међу Енглеском и Франц. с друге стране, у след чега је обезбеђен мир.“

У ствари, ми сумњамо у искреност овога тврђења. Из три питања, о којима је напоменуо Маркез, једно — неутралисање Суецког канала — још ни из далека није решено поред свега тога што између Лондона и Париза постоји писмен саглас.

Жељан да се похвали пред домовима дипломатском победом, француски министар спољних послова, г. Флуранс, говорио је највише о преговорима, о суецкој конвенцији, добив од сен-демског кабинета уступак, који својом ефективношћу, да се тако изразимо, у очи бије. Лондонски „Punch“ на врло оригиналан начин представио је у карикатури класичнога Џон Була¹⁾, како предаје франц. републици конвенцију, са речма: „примите овај дарак, *chère madame*. Мени је врло мило да вам укажем услугу тамо, где мојим интересима не шкоди.“

А у ствари и јесте тако. Обрадован уступцима Маркиза Салзберија, у неким тачкама, г. Флуранс заборавља, да је питање сујецко од међународног значаја и да се оно не решава простим писменим документима, без одобрења великих сила. Заборавио је или намерно игноровао, да Русија

¹⁾ Таким именом, назива се, у шали, Енглеска.

Пређем преко широке путање, пробијем се нажљиво кроз шипражје и наслоним се на ниску ограду. Предамном лежаше врт, миран, непомичан, сав обасјан и чисто блажи што је ожарен сребрним зрацима месечевим — сав миомиран и влажан; раздвојен по старински, састајао се из једне дугуљасте пољане. Мале стазице стицаху се на самој средини у округло коло зарасло *азтрама*, високе липе окружавале су га зарубљеном равнином. На једном само месту раздвајала се ова равнина, и кроз тај отвор видио се један део онског дворца, са два, на моје велико изненађење, осветљена прозора. Млади јаблани издизаху се, где где, над пољаном; кроз њихове ретке гране сјајти кратко ноћно небо и опажа се дремљива месечева светлост; а пред сваким јабланом опружила се на трави његова слабачка, шаренкаста сенка. С једне стране врта зелене се жалостиво липе, обасјане непомичном, бледом светлошћу; с друге су стране пак

има свој нарочити поглед на услове неутрализације најкраћег морског пута у Индију и да је овај поглед, на услове неутрализације, руска влада, у своје време, већ исказала. Англо-француска конвенција о неутралисању суседског питања биће све донде само обичан пројект, докле се не дозна како, о томе, мисли Порта и велике силе.

ЊИЖЕВНОСТ

(Дела Симе Милутиновића)

У данима највећих невоља и беда, кад читав један народ стоји на раскрсници коначне пропасти или васкресења; кад се, ванчовечним напором подиже петвековни роб и крши окове, који га сте-заху за стеноу очајања те се на очима целе Евроне јуначки бори, да поврати изгубљену слободу, — у тим данима појављује се редак дух, Ђеније, кога само векови подижу. Тај ђени, српског духа, интелектуалне моћи српскога народа, био је *Симе Милутиновић, Сарајлијс*, песник српски.

Величина његовога духа и онај узвишени поглед мисли најбоље се огледа у „Србијанци“, спеву, који је описао ону несравњену борбу између шаке потиштених робова и царства тираније. Читајући његове умотворе, из тога доба, нисмо у стању да пресудимо, ко је већи? или они опеваани титани, који се 9 година очајнички боре да победе страховиту немају што их већ 5 векова мучи, или овај

мрачне и непробојне; чудни, потмули шумор зашумори им кад што из густа лишћа. Као да позивају уморне путнике пода се, као да те маме под дебелу своју сенку. Небо испарано звездама; тајанствено у висини прелива се њихово плавичасто, меко светлуцање; рекао би, као да с неким разумевањем гледају доле на далеку земљу. Малени, лаки облаци, налете кад када на месец, те му час по претварају његово скромно сијање у нејасну, сјајну маглицу..... Све дрема тихо, тихо..... Ваздух топал, непомицап, миран; тек кад када задршће као што задршће вода кад пане на њу листак..... Каква ли се то жеђца осећала у њему, каква ли несвестица.... Нагнем се преко ограде: красан пољски мак диже се преда мном из зелене траве у своје право стабло; крупна, округла кап ноћне росе блистала се на дну отворена цвета. Све је дремало, све се разњежило у околу; све као да беше упрло свој поглед у небо, нешто чекајући, нешто жуде-

ђеније, који нам тако живо и тако силовито представља ову величанствену борбу, уводећи нас орловским полетом у страховиту бурну јуначких страсти. — *Песник слободе*, то је његово име!

Но поред оног догађаја, који је сам по себи једна величанствена појезија, поред предмета, који је Симе Милутиновић, у својој Србијанци опевао, највише нам у очи пада она узвишена, громовита лирика, којом је Сима свој спев окитио. С правом можемо рећи, да се у изливима лирским, међ српским песницима, од Гундулића па до данас, не налази ни један песник који би му, ма и приближно раван био. Једини Његуш има сличних, лирских момената, који вас, у неколико, подсећају на његовога учитеља Симу; али ни за њега не можемо рећи да се са Симом равна. Сима је у јуначкој лирици јединствен. Читајући његове песме, чини вам се да осећате, из далека, потмулу грмљавину и вихор који се спрема да бурним полетом заошија. Ужаси узбуђених елемената бесне око вас, а у тим ужасима видите, титане, страховите титане, који се на живот и смрт гушају; па ако кад и када овај ужасни метеж, у појезији Симиној и усане, то је само за то, да чујете кликтање орла, који се над разбојем узвио и кликће славу витешку. —

Ето, таква су вам песничка дела Симе Милутиновића, која ће за неко време угледати света. Његов син г. Драгиша Милутиновић прего је да их целокупна штампа, и услед тога је позвао на претплату.

Ми смо убеђени, да ће позив г. Драгишин

ћи..... Шта је чекала ова топла, ова неуспавана ноћ?

За звуком је жудела она. живог је гласа жељна ова тишина — али узаман, све ћути. Славуји су већ давно престали певати..... а изненадни шум пролетајућега жука, или лагани пљусак рибице, у малој рибњаку, тамо иза липа, или сањиви узклик из сна пренувше се птичице, ил' у пољу далеки крик, тако далек, да не можеш разабрати, је ли то крикнуо човек, звер или птица: све ово: ови слабачки звуци, ово лепршање, само је доприносило тајности ове ноћне тишине.... Срце ми је тужило у неким нејасним слатким осећајима, слично нешто жудњи, нешто опет успоменама среће; ја се не смедох мрднути, стајао сам непомично пред овим вртом, заогрнутим овом слатком тишином, обасјаним сјајношћу месеца и попреканим ноћном росицом, не знајући ни сам зашто, гледао сам без престанка на она два прозора, тужно руменикаста у овој мекој полутами, — кад, наједанпут, разлеже

наћи одзива, код свију оних пријатеља књижевно-сти, који траже у појезији, не само лепу форму, него мисли дубоке, осећаје узвишене и истините. Они, које неплени јачина духа, који се задовољавају са песмом славуја, а буни их кликтање орлово, нека га нечитају. Сима вије за њих. У суморним планинама српским, потресаним громом и холујом страховите борбе, само је клик орлов прикладан.

Доносећи ову лепу вест, о прештампавању дела највећег песника српског, ми задржавамо право да се на детаљнију оцену вратимо, кад ова дела угледају света. Надамо се да ће г. Драгиша употребити све што се може да форма и израда буду достојне духу, који се у песмама Симиним вије.

На публици остаје сад да покаже, колико јој лежи на срцу њезин прослављени ђеније.

Д. И.

Т Р Г О В И Н А

Стање пијаца

Београд, 13 октом. 1887 год.

(од 6 до 12 Новембра)

Прешло је преко општинског кантара:

166 232	кила	Пшен це	по 10-50	дин.
57.725	"	Пшен. браш. (лебног	" 15.—	"
1.221.274	"	Сувих шљива од	17—22.—	"
8.012	"	Кукуруза.	" 8-50	"
71.954	"	Ораја	" 25.—	"

се у дворцу акорд, — разлеже се и разли као меки таласић..... Раздражљиво звонки глас јеком одјекну..... вехотице уздрктим.

Одмах за акордом зачу се женски глас.... Станем жудно прислушкивати — и.... могу ли исказати своје дивно чудо?.... две године пре тога у Италији, у Соренту, слушао сам ту исту песму, слушао сам тај исти глас.... Да, ох да....

Vieni pensando a me segretamente....

Да, то су они, познајем их ја, то су ти исти звуци..... А ево како је то било. Враћао сам се дома после дуге шетње по морској обали. Ишао сам брзо улицом; давно је већ настала ноћ, — ноћ дивна, дивна ноћ, јужна, не тиха и суморна, као наша, не! — сва светла, раскошна и чаробна као оно свеже девојче у цвету своје младости; месец сијаше великољепном сјајношћу; велике, сјајне звезде само су се светлукале на тамно-плавом небу;

6 535	"	Јечма	" 7-40	"
13.274	"	Овса	" 7-50	"
1.630	"	Ражи	" 7-50	"
22.200	"	Мекиња	" 7-—	"
1.800	"	Криза	" ——	"
10.274	"	Пасуља	" 25-—	"
578	"	Коре брезове	" 12-—	"
7.878	"	Лука црна	" 7-50	"
1.237	"	Катрана	" 20-—	"
40.400	"	Креча	" 3-60	"
86.420	"	Сена	" 4-—	"
1.800	"	Сламе	" 2-50	"
"	"	Кајмака	" ——	"
4.737	"	Лоја топљенг	" 70-—	"
395	"	Сира	" 70-—	"
28 000	лит.	Ракије мекс	" 20-—	"
3.900	"	" љуте	" 55-—	"
1.500	"	" комове	" 20-—	"
193.500	"	Вина црна	" 20-—	"
50.900	"	Вина бела	" 20-—	"
21.067	кила	Свиње	" 70-—	"
23.819	"	Кромпира	" 7-50	"
"	"	Грожђа	" ——	"
7.025	"	Крушака	" 15-—	"
3.996	"	Јабуска	" 11-—	"

УВОЗ ИЗ АУСТРО УГАРСКЕ

19.745	кила	Брашна	"
"	"	Пасуља	"
3.790	"	Мекиња	"
1.770	"	Шпиритуса	"

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

715.221	кила	Сувих шљива	"
36.284	"	Пекмеза	"
37.843	"	Ораја	"
2.260	"	Лоја	"

оштро су се одвајале тамне сенке од осветљене земље. —

Са обе стране улице стоје зидом ограђени вртови; неравнина стабла шире своје брсне гране преко зида; златни им плод, час се једва види скривен густим лишћем, час вам опет пркоси поносно viseћи на сјају месеца. На многим стаблу нежно је забелио цветак; ваздух сав дише пријатним мирисом, морећим — снажним, оштрим, готово тешким, али опет неописано слатким.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

	„	Вуне	
	„	Шподиума	
2.023	ком.	Комада кожа овчији	
9.412	„	„ „ јагњећи	
	„	„ „ јарећи	
	„	„ „ ковлака	
1.775	„	„ „ козији	
470	„	„ „ телећи	

КЊИЖЕВНИ ОГЛАСИ

БРАНИЧ

ЛИСТ ЗА ПРАВНЕ И ДРЖАВНЕ НАУКЕ

Бр. 19.

са овим садржајем:

Технички термини у законодавству од Др. В. Бо-
тишића.

Пројект закона о правозаступ. у Краљевини Србији.
(наставак-свршетак).

Из суднице XXII.: Писмена изјава парничара, који
не дође на рочиште, мора се узети у обзир.

Рад одбора за условно одпуштање кривица. Саопштио
М. Дамјановић.
Весник.

Бр. 20.

Крађа, уломак из енглеск. казн. права. (Свршетак) од
Ј. Ђ. Авакумовића.

Погледајмо опет мало на наше казнене заводе, од
М. Дамјановића.

Међународно жељезничко право у време рата, од Ло-
ренца Стојана (наставак).

Баштина и својина или колективизам и индивидуализам
код Срба, (наставак) написао Мата Радосављевић.

Грижа савести код криваца, написао Х. Фери превео
с француског М. М. Ш.

Нов пројекат казног законика у Италији.

Из суднице XXIII.: Недостатци на писменом теста-
менту не могу се доказивати сведоцима Весник.

Одговори администрације.

Изјава.

Прилог.

Вучена меница.

ПРИВИЛЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА
КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

ПРЕГЛЕД СТАЊА НА ДАН 7. НОВЕМБРА 1887.

	ИМАОВИНА	ДУГ	Сравњење са прошлим стањем
Главница		20,000.000.—	
Акција	20,000.000.—		
Привремене акције		10.000.000.—	
Акционари	7,500.250.—		
Банкноте у течају у злату	217.410.—	9,598.190.—	4.750.—
„ „ „ „ сребру } привремене	7,202.470.—		— 72.480.—
„ „ „ „ сребру } сталне	2,178.310.—		+ 249.070.—
Благајна у звечећем новцу у злату	1,609.824.45	4,615.997.01	+ 129.745.16
„ „ „ „ „ сребру	2,635.927.14		+ 4.927.21
Стр. вредности и салда стр. кореспондената	370.245.42		+ 15.325.31
Лисница у злату	1,209.308.76	4,204.596.20	+ 8.849.47
„ „ сребру	2,995.287.44		+ 26.066.64
Зајмови на државне обвезнице у злату	2,346.866.—	2,598.936.—	— 200.—
„ „ „ „ „ сребру	252.070.—		+ 5.165.—
Текући рачуни у Београду	659.837.20		+ 67.433.50
Менице за наплату	23.779.01		+ 4.804.29
Кауције	117.125.—		
Полагачи кауција		117.125.—	
Оставе прости	1.000.—		
Остављачи прости оставе		1.000.—	
Оставе по текућим рачунима	999.956.60		
Остављачи по „ „		999.956.60	
Резервни фонд		5.230.56	
Вредности резервног фонда	3.961.75		
Положене акције српске Народне Банке			
Полагачи акција „ „ „		3.936.61	90.276.58
Разни рачуни			
	40,725.438.77	40,725.438.77	